

Detta är årets första nummer av nyhetsbrevet Ekovallfrödling. Så här i starten av odlingsäsongen lägger vi fokus på kvävegödsling till gräsfrö och borgödsling i klöverfrö.

Läs mer om ekologisk vallfrödling på www.jordbruksverket.se/ekovallfro.

Kvävestrategier i gräsfrövall

Tillväxtrytmen skiljer sig mellan olika gräsarter och detta styr tidpunkten för kvävetillförsel. Rajsvingel, rörsvingel, ängssvingel och hundäxing startar tillväxten tidigt på våren medan timotej och engelskt rajgräs har en något senare tillväxtstart. Höstkvävet lägger grunden för utvecklingen av axbärande skott och vårkvävet måste vara växttillgängligt i början av stråskjutningen när anläggningen av axen startar.

Rekommendationerna i tabell 1 motsvarar ammoniumkväve (NH₄N) i nötflytgödsel och totalkväve i övriga produkter (Biofer, Vinass med flera) till fält med normal kvävelevererande förmåga.

Markkväveinnehåll kan mätas genom provtagning och är en bra investering för att platsanpassa gödslingen. Kväveeffektiviteten hos olika organiska gödselmedel varierar. Biogödsel innehåller en stor andel lättillgängligt kväve och effekten är jämförbar med nötflytgödsel.

Tabell 1. Kvävestrategier för vårgödsling i ekologiskt gräsfrö

Gröda	Kvävebehov (kg N/ha)	Spridningstidpunkt
Timotej	70–90	Grindstad och Switch gödglas i början av april. Övriga sorter 15-20 april. Torra produkter, typ Biofer, är beroende av fukt och verkar långsamt under torra förhållanden. Dessa bör alltså tillföras i början av april oavsett sort. Välj den högre nivån i äldre vallar.
Ängssvingel	60–80	Början av april.
Rörsvingel och rajsvingel av rörsvingeltyp (Swaj och Hykor)	80–100	När fältet är körbart. Välj den lägre givan i förstaårsvallen.
Engelskt rajgräs och rajsvingel (Felopa)	100–120	Början av april. Välj den lägre givan i förstaårsvallen.
Rödsvingel	60	När fältet är körbart.
Hundäxing	80–100	När fältet är körbart. Välj den lägre givan i förstaårsvallen.

För svinglar, hundäxing och rajgräs gäller att grödan ska stå upp vid blomning, men vara halvliggande i slutet av mognaden för att undvika drösning. För timotej gäller att grödan ska stå upp vid blomning och under inlagringen.

**Ann-Charlotte Wallenhammar,
Hushållningssällskapet, Örebro**

Borgödsling till vit- och rödklöverfrö ökar fröskörden

Effekten av tillförsel av bor på fröskörd i ekologisk vit- och rödklöverfrö har undersökts i åtta fältförsök under 2009–2011. Rekommendationerna nedan grundas på resultaten från försöken.

På jordar med ett bortal lägre än 1 mg/kg rekommenderas i båda vit-och rödklöver:

- 0,5 kg B/ha (3,3 l/ha Bor Super) till jorden direkt efter sådd, alternativt 0,15 kg B/ha (1 l/ha Bor Super) till bladmassan fröåret.
- I mycket kraftiga vallar kan mängden bor som bladgödsling höjas till 0,30 kg B/ha (2 l/ha Bor Super).
- Undvika bladgödsling med bor vid mycket torra förhållanden och i glesa bestånd i båda arterna, eftersom det kan verka skördesänkande.

**Eva Stoltz och Ann-Charlotte
Wallenhammar, Hushållningssällskapet
Örebro**

Honungsört för att locka pollinatörer

I klövern är pollinatörerna avgörande för fröskörden. Rödklöver producerar vanligen inte speciellt stora mängder nektar och är därför inte en riktigt bra dragväxt för bin och andra pollinatörer. För att locka dessa till rödklöverfältet är det lämpligt att tidigt på våren så honungsört (Facelia) på en vändteg eller i ett stråk mitt i fältet. Utsädesmängden är 1-1,5 kg/1000 m² och rekommenderat sådjup är 2 cm. Honungsört har samma krav på såbädd som vårstråsäd och kan inte bara drösas ovanpå jorden.

Honungsörten blommar innan rödklövern och lockar humlor och bin ut i fältet.

